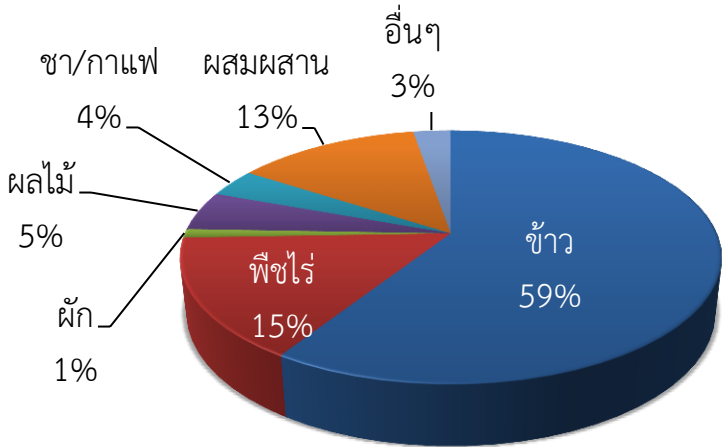

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture)

“เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) คือ ระบบการจัดการการผลิตด้านการเกษตรแบบองค์รวม ที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ วงจรชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงวัตถุดิบที่ได้จากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากการดัดแปรพันธุกรรม (Genetic Modification) หรือ พันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering) โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์ และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ ในทุกขั้นตอน”

สถิติการผลิตของประเทศไทย (ปี 2558)

- ปัจจุบันพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของไทยที่ได้รับมาตรฐาน 284,918.44 ไร่
- จำนวน 13,154 ฟาร์ม ปริมาณการผลิต ประมาณ 50,000 ตัน
- มูลค่า 2,000 ล้านบาท
- ตลาดคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น และสมาชิกอาเซียน
- สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ ผักและผลไม้ เช่น กล้วยหอม สับปะรด เงาะ มะม่วง มังคุด ทุเรียน ผักสลัด แครอท กระเจี๊ยบเขียว สมุนไพร ชา กาแฟ ฯลฯ

- ### การผลิตและการตลาดเกษตรอินทรีย์โลก
- พื้นที่เกษตรอินทรีย์ของโลก 272.89 ล้านไร่ มูลค่า 2.56 ล้านล้านบาท
 - ประเทศที่ทำเกษตรอินทรีย์มากที่สุด ได้แก่ ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา และสหรัฐอเมริกา
 - ตลาดที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี อังกฤษ ภูมิภาคเอเชีย พื้นที่เกษตรอินทรีย์ รวม 23.125 ล้านไร่
 - ประเทศที่มีพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ ประเทศจีน (11.875 ล้านไร่) รองลงมา คือ ประเทศอินเดีย (6.875 ล้านไร่)

- ### แนวทางการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ของกรมส่งเสริมการเกษตร
1. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ทั่วไป 76 จังหวัด (เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ต่อปี)
 2. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์โมเดล
 - เพื่อเป็นจังหวัดนำร่องและเป็นต้นแบบเกษตรอินทรีย์ของประเทศ
 - เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เป็น 100,000 ไร่ ในปี 2561

โดย นางสุนิสา ประไพตระกูล
ผอ.กลุ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture)

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>1. การพัฒนาเกษตรอินทรีย์เป็นนโยบายของประเทศ มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานและแผนการขับเคลื่อนที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต การบริโภค การค้าและการบริการเกษตรอินทรีย์เป็นที่ยอมรับในระดับสากล</p> <p>2. ผลผลิตพืชอินทรีย์เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากเกิดกระแสความตื่นตัวในการดูแลสุขภาพตระหนักถึงปัญหาการเจ็บป่วยในการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย สินค้าเกษตรอินทรีย์มีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก ตลาดทั่วโลกต้องการมากขึ้น</p> <p>3. เป็นทางเลือกในการทำการเกษตรของเกษตรกรเพื่อหลีกเลี่ยงจากวัฏจักรเกษตรเคมี ที่ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิต และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น</p> <p>4. การผลิตเกษตรอินทรีย์เป็นระบบการผลิตที่ดูแลสุขภาพแวดล้อม รักษาสมดุลของธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ หลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ มีการนำภูมิปัญญา องค์ความรู้และนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตตามแนวธรรมชาติ</p>	<p>1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์ ในเชิงลึก การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เกิดการยอมรับการผลิตพืชอินทรีย์ยังทำได้ยาก</p> <p>2. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ และมีความเคยชินกับการทำการเกษตรแบบเดิมๆ ที่ใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี ฯลฯ และไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดการผลิตพืชอินทรีย์ครบ 12 ข้อ เช่น การบันทึกข้อมูล การสร้างแนวกันชน ขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ฯลฯ</p> <p>3. เกษตรกรขาดปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการทำเกษตรอินทรีย์ เช่น เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ และแมลงศัตรูธรรมชาติ ฯลฯ</p> <p>4. ตลาดจำหน่ายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ยังมีน้อยและราคาไม่จูงใจขั้นตอนผลิตมีความยุ่งยาก แต่ราคาผลผลิตไม่แตกต่างจากพืชทั่วไป</p> <p>5. ระบบการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ของหน่วยงานราชการล่าช้า ยุ่งยาก หน่วยตรวจฯ เข้าตรวจแปลงไม่ทันทำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตไปก่อน จึงไม่สามารถรับรองแปลงได้ และค่าตรวจรับรองของเอกชนมีราคาแพง</p> <p>6. โปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของแต่ละหน่วยงานไม่เป็นระบบเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลกันได้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่สามารถรู้ว่าการตรวจรายใดได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ภายหลังจากตรวจแปลงแล้ว</p>	<p>1. จัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง สร้างนักส่งเสริมมืออาชีพด้านเกษตรอินทรีย์ จัดทีมทำงาน coaching เจ้าหน้าที่ใหม่ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัด และศึกษาดูงาน</p> <p>2. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกรก่อนเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ให้เกิดการยอมรับ โดยอบรมถ่ายทอดความรู้ให้สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมให้เกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกของเกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรโดยไม่ใช้เคมี</p> <p>3. ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีหลากหลายในพื้นที่ เช่น ตลาดเกษตรกร ตลาดชุมชน ตลาดสีเขียว ฯลฯ โดยใช้ตลาดนำการผลิตและสร้างเครือข่ายเกษตรอินทรีย์</p> <p>4. ส่งเสริมการผลิตปัจจัยต่างๆไว้ใช้เอง เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ (เชื้อไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย) ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และสนับสนุนแมลงศัตรูธรรมชาติ (ตัวห้ำ ตัวเบียน) ฯลฯ</p> <p>5. ตั้งคณะทำงานตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นระดับอำเภอ และให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ช่วยตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ทันเวลา</p> <p>6. ปรับปรุงโปรแกรมฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของแต่ละหน่วยงานให้เป็นระบบเดียวกัน สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่</p>